

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járns í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttijárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilengd kambstáls er 50 x þvermal stangar, nema annað sé tekið fram. Öll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingareglugerð. Við þverveggi og í steypusílum skal bendistál ávallt gagna skeytilengd fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsuðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkappa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmælum viðurkenndu suðustaðals, t.d. Dín4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnumála skal það geymt á trúlistum og vandlega sundurgreint eftir efnisflokkum.

Bendin sem eru rafsoðin skulu vera kalddregin og hafa lágmarkstogbol 500 MPa. Þegar bendin hafa verið afgreidd frá sóluáðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkningar:

- Endi á ókrókbeygðu járn.
- Járn í neðri brún plötu.
- Járn í efri brún plötu.
- K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
- Á járnateiknu fyrir plötu þýðir þetta að járn (úr útveggjum) komi að þessari línu í efri brún, eða skeytilengd út fyrir hana skv. teikningum.
- 10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
- Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

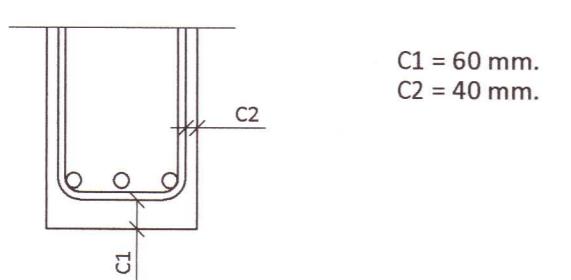
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygjuþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

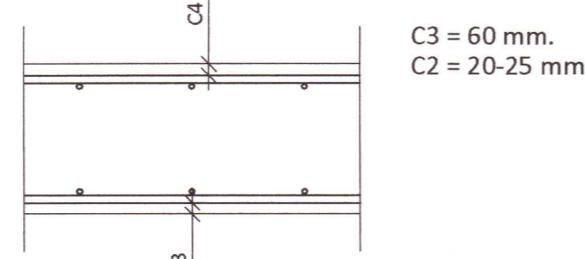
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

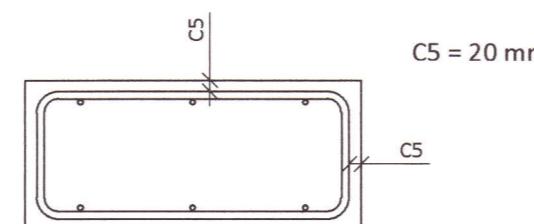
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

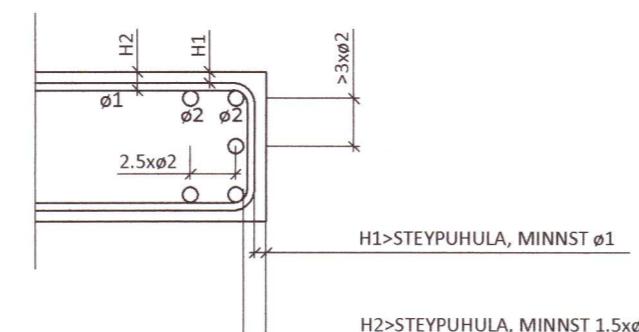
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldrei minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilengd bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x Ø, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilengd
Ø = 8	400
Ø = 10	500
Ø = 12	600
Ø = 16	800
Ø = 20	1000
Ø = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x Ø ef skeyting er meiri en 30% sama sniði.

Skeytilengd rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm	Skeytilengd burðarjárn	Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Skeytilengd þverjárna	Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm	
Þvermál stanga 7-8 mm	Skeytilengd burðarjárn	Þrir heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Skeytilengd þverjárna	Tveir heill möskvar, þó minnst 200 mm	

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótmála skal bendistál vera haldið í rétti fjarlægð frá mótmála með fjarlægðarklossum. Járn í plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Minnsta bil milli klossanna og stólanna í báðar áttir skal vera samkvæmt eftirfarandi töflu:

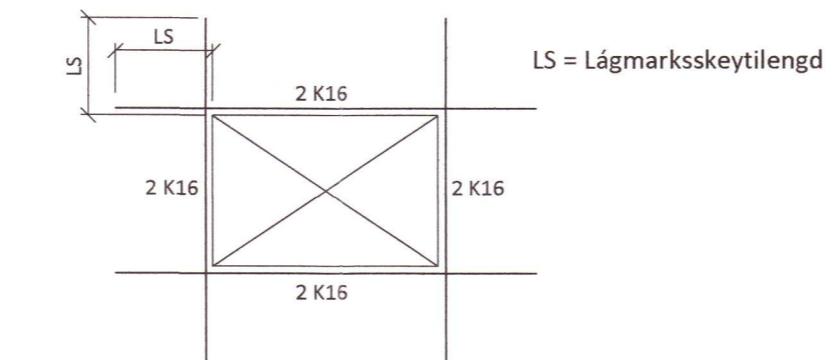
Þvermál	Mesta fjarlægð
Ø = 8-12	0.7 m
Ø = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í kringum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hlíðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru stærri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eða hreyfing móta undan steypubunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótaupplátt skulu fylgja eftirfarandi töflu:

Nákvæmniskröfur við mótaupplátt:

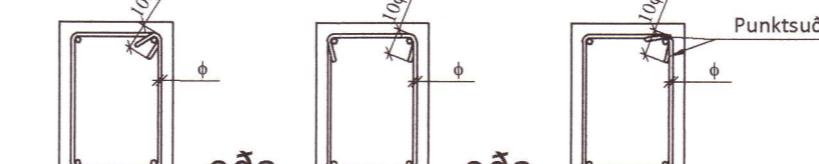
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsetning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steyptir hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steyptir hlutar: staðsetning	+/- 10 mm

Misgengi vegga á sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra réttskeið sem lögð er á steypanta flót má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokað skv. ÍST/DS 413, 178 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaefni skal vera af gæðunum 8.8 eða betra. Allar sérsíðaðar festingar utanhúss skulu vera heitgalvanhúðaðar eða ryðfriðar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinn. Þar sem heitgalvanhúðaðar festingar koma í þristifúvarið timbruð skal nota B-vörn (olíuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantrál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli tímurbors og steins skal ávallt setja asfaltappa.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram á teikningum. Það skal sandblásið og grunnad með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnsta a-mál 4 mm, en þó aldrei minna en efniþykkt þeirra hluta sem soðnir eru saman. Öll rafsuðuvinnu skal uppfylla skyliði DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntækniostnum Íslands og hafa hæfnispróf er svara til þeirra suðuðaferða sem áfomað er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ee
þar sem:

aa	Sívalingsstyrkur steypu í MPa
bb	Teningsstyrkur steypu í MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmálflokkur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypa samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu við þannig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinastærð 16 mm.

Sigmálflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarhlutföll/loftblendur:

Magn og gæði fyllifna, sements og lofts ákvæðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendur af viðurkenndri gerð.

Sannprófanir á byggingarstað:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir íblöndun þjálfinefna. Loftpróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælingu) Brotsstyrkur mældur til samræmis við ENV 206

Niðurlögn, aðhlíðun:

Alls steinsteypu ber að titra og skal vanda hana þannig að steypulögin myndi eina einsleitna og samþjappaða heild. Fallhæð hennar skal ekki vera meiri en 3 m. Yfirlorð steypu skal verja ofþornun, ofkellingu og rigningu með yfirbreiðslu og/eða einangrun. Mót skal að jafnaði ekki rífa af vegjum fyrr en eftir 3 daga, þó þannig að ákvæði ÍST 10 standist ávallt. Steypuvinnu í kulta:

Niðurlögð steypa skal varin hitastigi lægra en 3° bar til hún hefur náð 6 MPa þrýstiboli, reiknað samkvæmt Rb. blaði Eq. 003, vetrarsteypa, 1987.

</